

sprejemo zaston, ali
kopiske se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanih (inseratov) je
za $\frac{1}{4}$ strani K 160—
• $\frac{1}{2}$ • • 80—
• $\frac{1}{4}$ • • 40—
• $\frac{1}{8}$ • • 20—
• $\frac{1}{16}$ • • 10—
• $\frac{1}{32}$ • • 5—
• $\frac{1}{64}$ • • 2—
Pri večkratnem oznamenju
se cena primerno zniža.

Naročnina velja za Av-
strijo:
Za celo leto . K 10—
• pol leta . . 5—
• četr leta . . 250
Za Ogrsko in inozem-
stvo:
Za celo leto . K 11—
• pol leta . . 550
Naročnino je plačati
naprej. Posamezne šte-
vilke se prodajajo po
20 v.

Uredništvo in upravnis-
tvo se nahaja v Ptaju,
gledališko poslopje št. 3

Štev. 40.

V Ptaju, v nedeljo dne 6. oktobra 1918.

XIX. letnik.

Bolgarija ponudila mir. Premirje med Bolgarijo in entento

Na pragu velikih vojaških in političnih dogodkov. — Naša zveza z Nemčijo neomahljiva. — Neizmerni napadi ententnih čet na zapadu. — Oblastveno zasledovanje Korošca. — Jugoslovanski veleizdajalec Graferauer zopet obsojen. — Korošec razpisuje Jugoslovanom nove davke. — Koliko je čehoslovaških dezerterjev.

V težki uri.

Križa svetovne vojne je vskipela do vrhunca. Kakor osupili smo strmeli do sedaj na zapadno fronto, kjer se je združila velikanska falanga vseh narodov sveta, da nasoko nemško fronto od Flandrije do Alzacije. Med neznošnim ropotom tankov, gromenjem topov in razpokanjem granat ter v meglah strupenih plinov odločuje se usoda starega sveta Evrope na s krvjo nestetih tisočev prepojenih tleh. Ta divja borba traja že neprehnomoma cele tedne, toda le korak za korakom prepričajo Nemci svojo, neštetim sovražnikom opustošeno, z ognjem in mečem uničeno ozemlje. Ali nemška fronta še stoji; potisnjena je sicer nekaj nazaj, a prebita še ni. Prijatelj in sovražnik priznavata hrabrost in domovinski čut nemških čet in občudujeta odporno silo celega naroda, ki se bori za svojo kulturnelo stališče, ki si ga je skozi marljivo delavnost prejšnjih let pridobil in katero mu tudi kot vzornemu narodu pristoja. Občuduje se ga, ker prenaša — od vseh strani okoljen in odrezan — to vojno silo z neustrešeno močjo.

Kar ni zamogla doseči jeklena eneržija naših sovražnikov na zapadu, to se je posrečilo na neprizakovani način na drugem kraju zemlje, na balkanskem bojišču. Tri leta se je upirala bolgarska armada trdovratno saloniški armadi, dokler skozi izdajstvo ali spretno angleško diplomacijo ni podlegla pred sovražnikom. Bolgarska fronta je bila prebita in z njo so se poslabšale naše nade ne le samo na Balkanu, marveč tudi na vseh drugih bojiščih. Prisile so za nas težke ure, težki časi. Celo tretzno misleči in mirno presojajoči vojaški krogi smatrajo ta položaj za resen. Treba bode novih moči, novih naporov, da se bolgarsko fronto zopet upostavi in reorganizira, da se izreže iz nje vso izdajsko gnilobo, da sena ta način obdrži in ohrani zvesta zveza z Turčijo, ter da ne propade Bolgarija po izdajalcu Malinovu v svoji slepi usodi. Težko je analoga, a neizvedljiva ni. Treba bo novih žrtv, napeti se morejo vsi viri in vse sile ali zgoditi se mora, in šlo bode. Avstrija še ni izgubljena.

Ko se je razširila vest o kapitulaciji bolgarske armade, polastilo se je jugoslovenskega tabora, ono ogorčeno navdušenje za sovražne države, ki se je izrazito bralo iz obrazov vseh veleizdajalskih Jugoslovanov,

katerih podlo sovraštvo je naperjeno le proti zvesti Avstrije z Nemčijo. Da bi pa to zvezo razdrli, jim ni mar, če se v tem pogezne tudi Avstrija v brezno svojega razsula. Tukaj zopet avstrijska vlada enkrat uvidi, kako daleč je prišla z njeno brezbrinostjo in malomarnostjo proti njo razjedajočim elementom, katerim se hočemo s pomočjo ali magari tudi brez pomoči vlade ostresti in osvoboditi. Za obstanek naše Avstrije smo se hrabro borili na zunaj in se hočemo boriti tudi v notranjosti tržave in ni nam mar, če pada ena vlada za drugo. Če pa vlada ne bude imela v tem žiru dovolj pogleda, se bode morale končno spamerovati.

Naših pravic si ne pustimo kršiti in trgati in naj stane kar hoče. Ni nam več mar, kako stališča zavzame tačna vlada, ampak boriti se hočemo proti vsemu, kar nam dela ovire in zapreke in naš boj ne gre za drugo kakor za nerazdeljivo, močno Avstrijo.

Ministerski predsednik Hussarek je držal v torek v državni zbornici pred velikim hrupom čeških in jugoslovenskih kričev govor, v katerem se je izgubljal o državnopravnem stališču Bosne, kakor da bi to bila danes najbolj vroča zadeva. Nadalje je ponudil Slovanom svojo avtonomijo, ki so ga, kakor je bilo pričakovati, z sramotnim smehom zavrnili. Mnogo najnovejše bi bilo, da bi se ta mož v tem svetovno-historičnem trenutku bavil raje o vojni in miru, kajti to vprašanje je danes vsled bolgarske katastrofe najbolj važno in vroče, ker se tiče tudi obstanka Avstrije. Ko je še nadalje povdardjal in zagotavljal zvezno zvestobo Avstrije z Nemčijo, smo uvideli, kam bi peljala avtonomija, Slovanov, ko so predzrni Čehi zagnali krik: „Proč od Nemčije!“ Tak je torej predokus slovanske avtonomije, ponujane od barona Hussareka. Ta govor pomeni le ogorčenje Jugoslovanov še k večji predzrnosti proti državi in iz njega je razvidna v pravem smislu besede nagrobnika Avstrije.

Zugajo nam torej težke ure hudih zunanjih in notranjih bojev, katere hočemo s hladno krvjo in duševnim mirom v zvesti zvezzi z Nemčijo izvojevati, kajti Avstrija mora v vsej svojej celoti in nerazdeljivosti stati kakor feniks sredi Evrope in kljubovati v večni zvezzi z Nemčijo vsem zunanjim in notranjim napadom.

Zivela Avstrija, zivela avstro-ogrsko-nemška zvesta zveza!

Bolgarija ponudila mir.

K.B. Sofija, 26. septembra. (Ag. Tel. Bulg.) Uradno se razglaša: Na podlagi zadnjih dogodkov in po skupnem dogovoru s pristojnimi činitelji je pooblastila bolgarska vlada generalisima svojih čet, da stopi v dogovor z vrhovnim poveljstvom entente armade v Saloniku zaradi premirja in miru, ker jo vodi želja, da napravi konec krviprelitju. Člani delegacije so včeraj zvečer odpovedali, da stopijo v stik s pooblaščenci entente.

K.B. Sofija, 26. septembra. Vladne mu bloku pripadajoče stranke so izdale sledenči oklic: „V soglasju s strankami bloka je vlada včeraj popoldne predlagala, da se ponudi mir. Stranke bloka apelirajo na disciplino ljudstva v tem važnem trenutku. Skupščina se sestane dne 30. septembra.“

Bolgarski ministarski predsednik — Izdajatec.

K.B. Berlin, 26. septembra. Poroča se, da je bolgarski ministarski predsednik Malinov predlagal voditeljem ententnih čet, ki operirajo proti Bolgariji, premirje.

Izjavlja se, da je nastopil Malinov iz lastnega nagiba, ne da bi mu bili pritrdirili kralj, parlament in bolgarsko vojno vodstvo. Zvezni zveste bolgarske kroge je Malinov na stop silno razburil.

Uvedli so se vojaški ukrepi za krepko podporo bolgarske fronte.

Po zadnjih iz Sofije došlih poročilih se že uveljavlja protipukrep proti Malinovu.

Položaj je resen a ni obopen.

Zunanjji minister grof Burian je izjavil, da se je že vse ukrenilo, da se vojaški poraz Bolgarov popravi in da ni izključeno, da se položaj na tamošnjem bojišču preokrene.

Naša zveza z Nemčijo

je reklo minister Burian ostane slej ko prej trdnja ne glede na katerekoli dogodek v Bolgariji.

Pogoji entente za premirje.

K.B. London, 28. septembra. Reuter poroča: Angleški odgovor na prošnjo Bolgarije za premirje se krije z odgovorom višjega poveljnika zveznih armad, ki je izjavil, da ne more prekiniti vojaških operacij. Istočasno so dostavili k predlogu o odpošiljatvi pravilno poverjenih zastopnikov Bolgarije v svrhu posvetna o mirovnem vprašanju dosta več, naj vlada v Sofiji določeno izjavi, da vsebuje tak mir samoobsebi umljivo popolen prelom bolgarske vlade s Turčijo, kakor tudi z Nemčijo in z Avstrijo-Ogr-

Spominjajte se ob vseh prilikah ubogih **sirot** za domovino padlih vojnikov in darujte za zgradbo sirotišnice in vgojevališča v Ptaju. Vsak, tudi najmanjši dar je dobodošel!

s k o. Zvezne države samoobsebi umevno za htevajo vsa jamstva, ki se jim zde potrebna, da zavarujejo svoje vojaške operacije in one-mogočijo odpošiljanje nemških čet v Bolgarijo. Pri presoji bolgarskega predloga se mora omenjati, da ne nameravajo zavezniški poskusiti končno veljavne ureditve razmer na Balkanu, ki ostanejo pridržane mirovnemu posvetu. Gre za to, da se sklene tako vojaška pogodba, ki izključuje vsako nadaljnjo nevernost z bolgarske strani operacijam zaveznikov na Balkanu. Bolgarska armada se mora ali demobilizirati ali pa uporabiti na kakem mestu proti sedanjim zaveznikom Bolgarije. Nobenega kora-ka ne bodo podvzeli glede na teritorialna vprašanja, a bistveno točko za kakoršnokoli začasno pogodbo mora tvoriti izpraznitve vseh ozemelj potom Bolgarije, ki leže izven Bolgarije in ki jih je zasedla Bolgarija, od kar je izbruhnila vojska. Če Malinova vlada navedeni pogojev, ki so se brzojavili v Sofijo, ne more sprejeti, zvezne vlade ne morejo staviti drugih predlogov in prepuščajo Bolgariji, da dobi druge osebe, ki so pripravljeni, da jih sprejmejo.

* * *

To je torej plačilo, katero je prejel bolgarski minister Malinov za svojo izdajstvo, katerega program je bil obrnjen vedno proti svojim zaveznikom in ki je zahrbtno deloval z entento, dokler ni izdal svoje armade sovražnikom v roke.

Nemške čete okupirajo Bolgarsko.

Dunaj, 29. septembra. Nemčija se je odločila za vse slučaje poskrbeti, da ostane zveza med centralnimi državami in Turčijo intaktna, naj se stvari razvijejo kakorkoli. Vseled tega imajo nemške čete, ki prihajajo v Bolgarijo, predvsem nalogu, da se polastijo važnih križišč v deželi ter zasedajo železnice. Gotovo je, da vsaj del bolgarskega javnega mnenja soglaša z nemškimi ukrepi in pričakovati je, da se bo nemškemu poveljstvu posrečilo reorganizirati tudi znaten del bolgarskih čet. Avstro-Ogrska pri teh ukrepih ni udeležena.

Berlin, 29. septembra. Visoka diplomatska osebnost je izjavila danes opoldne, da na merodajnem mestu vlada polno zaupanje, da bo moži zadržati vojaško gibanje na Bolgarskem. Na bojišču poslane avstro-ogrške in nemške čete zadostujejo v vsakem oziru, da ustavijo ententine čete, ki jih je ceniti največ na 200.000 mož. Neresnično je mnenje, da je bolgarski generalisimus ravnal po nalogu in sporazumno z Malinovom. Res pa se je bolgarsko vrhovno poveljstvo vedno izrekalo za to, da je ententne čete zadržati, seveda je treba za to potrebnih ojačanj, ki so se medtem Bolgarom že postavila na razpolago.

Avstro-ogrške čete v Sofiji.

Dunaj, 29. septembra. Jutranji listi

poročajo, da so dospele avstro-ogrške čete v Sofijo.

Dunaj, 29. septembra. Za poveljnika avstro-ogrških čet, ki gredo Bolgariji na pomoc, je imenovan general Pflanzer-Baltin. Kralj Ferdinand cesarju Karlu.

K.-B. Dunaj, 29. septembra. "Neue Freie Presse" izve iz zanesljivega vira, da je kralj Ferdinand poslal našemu cesarju poročilo, v katerem zatrjuje svojo zavezniško zvestobo.

Premirje z Bolgarsko podpisano.

K.-B. Paris, 30. septembra. Premirje z Bolgarsko je bilo včeraj zvezč v Saloniku podpisano od vrhovnega poveljnika generala Francheta d'Esperey in bolgarskih odpolancev, ki so sprejeli vse od vrhovnega poveljništva stavljenе pogoje. Sovražnosti so vstavljenе. General Franchet d'Esperey je dobil naročilo, da izvrši nemudoma pogoje, stavljenе v premirju.

Mirovni pogoji entente za Bolgarsko.

Dunaj, 1. oktobra. "Zeit" poroča iz Londona, da priobčujejo listi oficijozno poročilo o pogojih entente, pod katerimi bi bila vlada pripravljena skleniti z Bolgarsko premirje v imenu vseh ententnih držav. Angleska vlada zahteva te-le garancije: 1. odpuščenje v demobilizaciji bolgarske armade; 2. izročitev železnic zaveznikom; 3. opustitev pokrajini, katere je Bolgarska od pričetka svoje udeležbe na vojni zasedla; 4. izročitev potov zaveznikov, ki vodijo v Turčijo, Avstro-Ogrsko in Romunijo. Bivši bolgarski poslanik v Bernu Radev se udeležuje v Saloniku pogajanj kot zastopnik kralja Ferdinanda. Radev je oni diplomat, o katerem se je trdilo, da je zadnje mesece vodil tajna pogajanja z entento v Švici.

Kaj se pripravlja v Romuniji.

Dunaj, 30. septembra. Najnovejše vesti, ki so prispele iz Romunije, se glasijo jarko resno. Ententoflitska stranka pridobiva vedno več somišljenikov, tako na dvoru, kakor med državniki, pa tudi med ljudstvom. Katastrofa Bolgarske je vzbudila v Romuniji nove upe. Na dvoru se vršijo neprestano konference, katerih se udeležuje bivši ministarski predsednik Bratianu. Centralne države posvečajo dogodkom v Romuniji vso pozornost.

Vojna.

Avstrijsko uradno poročilo od četrtega.

K.-B. Dunaj, 26. septembra. Uradno se danes razglaša:

Nobena večja bojevna podjetja za poročati.

Sef generalštaba.

Predstoječa slika nam kaže ukrajinskega Hetmanu, generala Skoropadskija pri obisku generalfeldmaršala v. Hindenburg in generala v. Ludendorff. Ukrainski general stoji v sredini obih nemških vojskovedij.

V usodepolni uri prijeli so naši hrabri za orožje, zapustivši doma nepreskrbljene otroke. Usoda je hotela, da se mnogi teh ne bodo več vrnili. Zato pa je naša dolžnost, skrbiti za njih otroke in krepko podpirati zgradbo sirotišnice in vzgojevališča v Ptiju.

12935

Der Hetman der Ukraine General Skoropadski zu Besuch bei Generalfeldmarschall von Hindenburg und General Ludendorff.

Nemško uradno poročilo od četrtega.

K.-B. Berlin, 26. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. Boji v prednjem polju ob nižini Lyse, severno od La Bassee-Kanala in pri Moevresu. Armadna skupina generalobersta v. Boehn. Ljutemuognju sovražnika južno-vzhodno od Epehy in pri Bellicourtu sledili so le delni sunki, ki so bili zavrnjeni.

Med Omignon-potokom in ob Sommi nadaljeval je sovražnik svoje napade. Prvi napad zlomil se je v skupem ogaju naše artiljerije in infanterije. Težje predpoldan večkrat se ponavljajoči napadov obrnilo se je proti visini med Poutru in Gricourtom. Na njej se je sovražnik mimogreč nastanil. V protisunku smo jo zopet vzeli. — Popoldan šel je Francoz med Francilly in Sommo vnovič k ljudim napadom, ki so bili razven enega majhnega vlonmoga mesta vsi odbiti. V obeh zadnjih dneh smo napravili več kakor 200 vjetih.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Pri krajevnem infanterijskem podjetju severno od Allemanda (med Ailletto in Aisno) napravili smo vjete. Severno od Vailly odbili smo delne napade sovražnika.

Armadna skupina vojvode Albrechta. Vzhodno od Mosel bil je en delni napad sovražnika zavrnjen. Tam boreče se čete 31. domobranske brigade vjele so v protisunku 50 Francozov in Amerikanec.

Od sovražnega brodovja, ki je Frankfurt a. M. in Kaiserslautern napadlo, bilo je 7 letal sestreljenih.

Prvi generalkvartirmtjster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 27. septembra. Uradno se danes razglaša:

Ob tirolski in benetčanski gorski fronti artiljerijska delavnost in praski patrulji.

Zapadno bojišče imele so avstro-ogrške čete v boju vzhodno Maase slavni delež.

Sef generalštaba.

Velik francoško-amerikanski prednri poskus.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 27. septembra. Iz velikega glavnega stana se poroča:

V Champagni med višinami zapadno Suippesa in Aisne kakor severo-zapadno Verduna med Argonami in Maaso pričeli so včeraj Francozi in Amerikanec z močnimi napadi. Artiljerijski boj razširil se je čez višine zapadno Suippesa proti vzhodu do Reimsa, čez Maaso proti vzhodu do Mosel. Tam so sledili delni boji; bili so v bojih zavrnjeni. Pri odporu vzhodno Maase odlikovalo se tudi avstro-ogrške čete.

Na glavnih napadalnih točkah uvodil je ogromen artiljerijski ogenj infanterijsko bitko. Zapadno Aisne prodiral je Francoz, vzhodno Argon Amerikanec pod vporabo mnogočetvih tankov proti našim pozicijam. Po načrtu umaknile so se naše prednje straže na njim nakazane obrambene črete.

Pri Tahure in Ripont posrečilo se je nasprotniku priti v svojih do večera trajajočih napadih čez našo prednjo bojno črto in do višin severozapadno od Tahure do Fontaine-en-Dormois prodreti. Tukaj so zaprle rezerve krajevni vlot sovražnika.

S posebno silo vodil je sovražnik svoje napade proti našim postojankam med Auberive in južnovzhodno od Somme-Py; zlomili so se pred našimi bojnimi črtami pod najtežjimi izgubami za sovražnika. — Tudi severno Cernay izjavili so se do večera večkrat ponovljeni sovražni napadi.

V Argonih odbili smo delne napade nasprotnika. Med Argonami in Maaso sunil je